

Tað er umráðandi, at tað eru fleiri hjálpardeildir til taks, tá stórir skaðar skulu viðgerast — og hesar eru á Landssjúkrahúsinum

— Hatta er ein góður spurningur, tí har haldi eg, at vit nema við kjarnan. Nevniliga, at vit áttu at sett, ein slíkan ortopæd í Føroyum. Vit hava brúk fyri tveimum ortopædum. Tað hevði borið væl til at havt Rajani í Klaksvík og síðani sett ein annan ortopæd í Havn, sum tá eisini kundi tikið sær av at skifta mjadnar út. Eg haldi, at tað hevði verið nóg mikið av arbeiði til teir báðar. Hugs bert um teir mongu ferðsluskaðarnar. Litið bendir á, at teir eru í minking.

Fólk við mjadna-breki tørva hjálp

Johan Djurhuus heldur, at vit eiga ikki at undirmeta týðningin av tí at skula skifta út mjadnar hjá fólk. Tað visir seg, at tað eru umleið 50 føroyingar, sum hava brúk fyri at skifta mjødnin á út um árið, og stóðan er í dag tann, at drúgv tíð er at biða til at fáa hesa viðgerð í Danmark.

— Kom nú ein landspolitikari til tin og spurdi teg um ráð í ortopædmálinum, hvørji hevði tú tá givið honum?

— Eg hevði mælt

honum til at sett ein vælútbúnað og royndan ortopædlækna í Havn sum umframt at kunna taka sær av vanligum skaðum, eisini kann skifta mjadnar og liðir út.

— Nú hevur Hanus Bærantsen, sum er ortopædur og sum eisini kann skifta út mjadnar skrivað og sagt sína hugsan um hetta. Onkur ill tunga vil kanska vera við, at tað er tí, at hann vil hava hetta starvið. Hvat hevur tú at siga til tað?

— Hanus Bærantsen hevur gott starv í Svøríki og er ikki heilt ungur longur. Eg ivist í, um hann hevur áhuga fyri at koma henda vegin. Eg trúgvi heldur ikki, at hann sigur sína hugsan um hesi viðurskipti út frá persónligum áhugamálum.

Ein lógin starvssetan!

Johan Djurhuus visir annar á, at Hanus Bærantsen einaferð søkti starv sum triðji yvirlækni á skurðeildini á Landssjúkrahúsinum. Men av onkrari lógnari orsök fekk hann ikki starvið.

Heilsustýrið stegði, at hann var ikki kvalifis-

eraður, tí honum tørvaði triggjar ánaðir innan almenna kirurgi. Hóast tað, at hann í Svøríki var bæði serlækni í almennari kirurgi og innan ortopædi.

Johan Djurhuus visir á, at upprunaliga var ynski frammi um at seta ein lækna aftrat í Havn, sum eisini var serlækni í ortopædi, og tá so Hanus Bærantsen hevði hug at søkja starvið og hann bæði var serlækni í ortopædi og í almennari kirurgi — í Svøríki — so hildu lækna á Landssjúkrahúsinum, at tað var ein góð loysn at seta hann, tí tá fekk sjúkrahúsið umframt triðja yvirlæknan til kirurgisku deild í almennari kirurgi eisini ein ortopæd, sum tørur jú var á.

Men endi var so, at starvið var ikki lýst sum ortopædur men einans sum almennur kirurgur og grundgevingin hjá Heilsustýrinum um at Hanus Bærantsen ikki var kvaliferaður gjørdi so, at hann fekk ikki starvið.

Politiskar orsøkir?

Vit spurdu Johan Djurhuus, hví ortopædin mundi vera strikað í

starvslýsingini. Hann sigur:

— Tað hevði verið áhugavert at vita. Mögulega var tað av politiskum orsøkum, tí ætlanin var jú, at ortopædin skuldi liggja í Klaksvík og ikki í Havn.

— Nú verður so aftur tosað ein ortopæd í Havn umframt tann í Klaksvík. Hvi eru røddir í Klaksvík, sum eru imóti at ortopædur verður settur í Havn eisini?

— Hetta er helst tí, at teir bera ótta fyri, at tá verður ov litið at gera hjá ortopædinum í Havn. Men tí eri eg púra ósamdur við teir í. Eg haldi, at tað er nóg nógv at gera hjá tveimum ortopædlæknum, ikki minst tá vit hugsa um teir mongu ferðsluskaðarnar. Og tá so hugsað verður um, at vit eiga at taka okkum av mjadnasjúklingum eisini í Føroyum, sum eg meini vit eiga, so verður nóg mikið til tveir slíkar lækna.

— Hvat nú um teir í Klaksvík siga, at so kunnu báðir vera í Klaksvík?

— Eg haldi tað er hópisleyst og burturvið at keglast út frá hasum fortreyttunum. Eg havi einki imóti sjúkrahúsinum og læknum í Klaksvík, tvørturimóti, men vit mugu gera okkum greitt, at teir mongu skaðarnir í ferðsluni, sum koma inn í Landssjúkrahúsið og so viðgerðin av mjadnasjúklingunum krevja, at ein kann fáa hjálp frá øðrum serdeildum, sum í dag eru á Landssjúkrahúsinum. Hetta er nakað, sum vit ikki kunnu siggja burtur frá.

Ikki ráð at lata vera

— Men heldur tú eitt litið samfelag sum Føroyar hevur ráð at hava tveir serlækna í ortopædi, nú hugsað verður um sparing innan sjúkrahúsvirkni?

— Tað er alt ov dyrt at lata vera. Vit eiga at hugsa um, hvønn sosialan týðning tann viðgerð, sum ortopædar geva, hevur. Her er talan um fólk, sum eru løstað, og verða tey ikki viðgjørd skjótt og væl, so kunnu tey gerast invalídar fyri lívið. Uttan hesa hjálp fer tað at kosta hesum menniskjum nógva pínu og samfelagnum burturmista arbeiðsorku. Ístaðin skal tað almenna til at stuðla hesi fólk, nú tey ikki eru før fyri at klára seg sjálv.

Við teirri røttu ortopædisku viðgerðini kunnu hesi menniskju koma at virka aftur í samfelagnum. Skal tað so gerast upp í pengum, hvat ein ortopædur kostar, so er tað neyvan meira enn tann hjálp, sum hann kann geva kanska

tveimum sjúklingum um árið. Longu tá er alt spart innafur. Aftrat skaðunum koma so øll tey mjadnasjúku, sum kundu verið hjálpt.

Neyðug neyðloysn

Vit spurdu at enda Johan Djurhuus, hvat hann fer at siga, um ortopædur ikki verður settur á Landssjúkrahúsinum á hesum sinni heldur?

— Tá ynski eg, at vit aftur kunnu fáa konsulenttænastuna við Rajani at virka. Hetta er

ein neyðloysn, men hon er neyðug.

Annars vóni eg, at myndugleikarnir skjótt finna fram til, hvussu teir ætla, at sjúkrahúsvirkið skal skipast í framtíðini. Hvat skal gerast á smærri sjúkrahúsinum og hvat á Landssjúkrahúsinum. Tað hevði verið gott, um lækna og politikara í felag funnu eina loysn, sum gagnar øllum sjúkrahúsum og tiskil sjúklingunum.

jan

Johan Djurhuus, yvirlækni: